Ergonomia pracy w zawodzie pielęgniarki

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	*(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)* **Nauki o zdrowiu**
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	**Niestacjonarne**
Typ modułu/przedmiotu	**Obowiązkowy (do wyboru)**
Forma weryfikacji efektów uczenia się	**Zaliczenie**
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	**Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego ul. Erazma Ciołka 27, 01 - 445 Warszawa**
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	**Prof. dr hab. n.med. Bożena Czarkowska-Pączek**
Koordynator przedmiotu	**dr n. o zdr. Katarzyna Wesołowska- Górniak** **katarzyna.wesolowska@wum.edu.pl**
Osoba odpowiedzialna za sylabus	**dr n. o zdr. Katarzyna Wesołowska- Górniak** **katarzyna.wesolowska@wum.edu.pl**
Prowadzący zajęcia	**dr n. o zdr. Katarzyna Wesołowska- Górniak** **dr n. med. i n. o zdr. Natalia Pawlak**

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok; semestr letni	**Liczba punktów ECTS**	2

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	5	0,25
seminarium (S)	10	1
ćwiczenia (C)	-	
e-learning (e-L)	10	0,75
zajęcia praktyczne (ZP)	-	
praktyka zawodowa (PZ)	-	
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Pogłębienie wiedzy dotyczącej ergonomii fizycznej, poznawczej i organizacyjnej oraz jej znaczenia dla zdrowia zawodowego pielęgniarek i bezpieczeństwa pacjentów.
C2	Przygotowanie do identyfikowania i oceny czynników ryzyka ergonomicznego w środowisku pracy pielęgniarskiej, z uwzględnieniem obciążeń biomechanicznych, organizacyjnych i psychospołecznych.
C3	Zapoznanie z metodami oceny ryzyka ergonomicznego oraz możliwościami ich wykorzystania w analizie warunków pracy personelu pielęgniarskiego

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	**Efekty w zakresie** *(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)*
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
A.W 18	Naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie", a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	*(pole nieobowiązkowe)* **Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	-
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	-
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K.04	Rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się**
Wykłady	W1: Ergonomia w pielęgniarstwie – podstawy i współczesne koncepcje. Ergonomia fizyczna, poznawcza i organizacyjna. Relacje człowiek–zadanie–środowisko pracy. Znaczenie ergonomii dla zdrowia zawodowego i bezpieczeństwa pacjentów. W2: Obciążenia zawodowe pielęgniarek i ich konsekwencje zdrowotne. Obciążenia biomechaniczne, organizacyjne, poznawcze i psychospołeczne. Zaburzenia mięśniowo-szkieletowe związane z pracą. Wieloczynnikowy charakter zagrożeń zawodowych.	A.W 18
E-learning	W-E1: Ergonomia fizyczna stanowiska pracy pielęgniarki. Pozycje wymuszone, obciążenia statyczne i dynamiczne, organizacja przestrzeni i wyposażenia stanowiska pracy. W-E2: Ergonomia czynności pielęgniarskich. Bezpieczne przemieszczanie i transfer pacjentów, dobór urządzeń pomocniczych, ograniczanie przeciążeń układu mięśniowo-szkieletowego. W-E3: Metody oceny ryzyka ergonomicznego. Założenia, zastosowanie i interpretacja wyników metod RULA, REBA i MAPO.	A.W 18

	W-E4: Ergonomia organizacyjna i poznawcza. Organizacja pracy zmianowej, zmęczenie zawodowe, obciążenie poznawcze, presja czasu i ryzyko błędów. W-E5: Profilaktyka zagrożeń ergonomicznych i promocja zdrowia personelu pielęgniarskiego. Strategie ograniczania ryzyka, interwencje techniczne i organizacyjne, aktywność fizyczna i regeneracja. Zajęcia prowadzone asynchroniczne przez platformę Moodle: https://e-learning.wum.edu.pl/ (nazwa kursu „Ergonomia prazy w zawodzie pielęgniarki" (semestr lato 2026/2027)").	
Seminaria	S1: Wielowymiarowa ocena środowiska pracy pielęgniarskiej. Identyfikacja zagrożeń fizycznych, organizacyjnych, poznawczych i psychospołecznych. S2: Ocena i hierarchizacja ryzyka ergonomicznego. Dobór metod diagnostycznych, analiza wyników i identyfikacja obszarów wymagających interwencji S3: Projektowanie interwencji ergonomicznych. Planowanie działań naprawczych z wykorzystaniem założeń action research i praktyki opartej na dowodach naukowych. S4: Analiza wdrożenia i ewaluacji interwencji. Identyfikacja barier wdrożeniowych, analiza ryzyka oraz projektowanie narzędzi oceny skuteczności działań. S5: Prezentacja i krytyczna analiza projektów ergonomicznych. Omówienie opracowanych rozwiązań, ich wykonalności i możliwości zastosowania w praktyce pielęgniarskiej.	A.W 18 K.04

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Górska E. Ergonomia. Projektowanie, diagnoza, eksperymenty. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2021.

Uzupełniająca

1. Battevi N., Menoni O., Ricci M.G., Cairoli S. MAPO index for risk assessment of patient manual handling in hospital wards: a validation study. Ergonomics. 2006;49(7):671–687.
2. Hignett S., McAtamney L. Rapid Entire Body Assessment (REBA). Applied Ergonomics. 2000;31(2):201–205.
3. McAtamney L., Corlett E.N. RULA: a survey method for the investigation of work-related upper limb disorders. Applied Ergonomics. 1993;24(2):91–99.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Wykłady A.W 18	Test wiedzy 30 pytań	*Próg zaliczeniowy: 60% (18 pkt)* *Poniżej 60% 0– 17 2,0 (niedostateczny)*

		60–69% 18–20 3,0 (dostateczny) *70–79% 21–23 3,5 (dość dobry)* *80–89% 24–26 4,0 (dobry)* *90–94% 27–28 4,5 (ponad dobry)* *95–100% 29–30 5,0 (bardzo dobry)*
Seminaria	Obecność na seminariach Zespołowy projekt poprawy ergonomii wybranego środowiska pracy lub praktyk zawodowych, obejmujący diagnozę zagrożeń, projekt działań naprawczych, analizę ryzyka wdrożenia oraz plan ewaluacji skuteczności interwencji	*Ocena uwzględnia diagnozę zagrożeń, projekt interwencji, analizę ryzyka wdrożenia oraz plan ewaluacji skuteczności proponowanych działań. Próg zaliczenia wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów.*
Ocena końcowa: średnia ważona wyników testu wiedzy (40%) i projektu zespołowego (60%). Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest pozytywny wynik obu części.		

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego Wydziału Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
ul. Erazma Ciołka 27, pokój 106 I piętro 01-445 Warszawa
tel./fax. (022) 836-09-72
e-mail: zpk@wum.edu.pl
http://zpk.wum.edu.pl/

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich